

ILMOITTAUTUMISMENETTELY – ILMOITUKSENVARAISET SOSIAALIHUOLLON PALVELUT

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) ja sen nojalla annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (1053/2011) tulivat voimaan 1.10.2011.

Ennen toiminnan aloittamista yksityisen sosiaali- ja terveystalvulun tuottajan tulee rekisteröityä palvelusta riippuen joko aluehallintoviraston, Valviran tai kunnan palveluntuottajien rekisteriin.

Yksityiset sosiaalipalvelut jaetaan **luvanvaraisiin** ja **ilmoituksenvaraisiin** sosiaali- ja terveystalvuluihin sekä **ilmoituksenvaraisiin tukipalveluihin**.

Luvanvaraista on sellainen yksityinen sosiaalipalvelu, jota tuotetaan ympärivuorokautisesti esim. tehostettu palveluasuminen. Lupa haetaan suoraan aluehallintovirastosta.

Ilmoituksenvaraista on sellainen yksityinen sosiaalipalvelu, joka ei ole ympärivuorokautista esim. kotihoito ja ilmoitus toiminnan aloittamisesta ja muutoksesta tehdään kuntaan. Rekisteröityminen tapahtuu seuraavasti:

- A) Mikäli yritys tarjoaa ilmoituksenvaraisia kotipalvelujen tukipalveluja, on kyseessä kunnan omaan rekisteriin merkittävä palvelu. Niiden valvonnasta kunnalla on pääasiallinen valvontavastuu. Tällaisia kotipalvelujen tukipalveluja tai näihin rinnastettavia palveluja ovat esimerkiksi ateria-, vaatehuolto-, siivous-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja- ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut sekä muut palvelut, joita asiakas voi tarvita suoriutuakseen päivittäiseen elämäänsä kuuluvista toimista (esimerkiksi niin sanotut kaupakassipalvelut). Tällöin kunnan viranhaltija käy läpi palveluntuottajan ilmoituksen liitteineen ja varmistaa asiakirjojen asianmukaisuuden. Uusi palveluntuottaja merkitään kunnan ylläpitämään Yksityisten tukipalveluyritysten rekisteriin ja ilmoitetaan rekisteriin merkitsemisestä yrittäjälle kirjeellä.
- B) Mikäli yritys tarjoaa ilmoituksenvaraisiin sosiaalihuollon palveluihin sisältyvänä myös terveydenhoidollisia toimenpiteitä (esimerkiksi kotihoidon palveluissa verenpaineen mittaaminen, lääkkeiden ottamisesta huolehtiminen) on kyseessä aluehallintoviraston rekisteriin talletettava ilmoituksenvarainen rekisteröitävä palvelu. Tällöin kunnan viranhaltija laatii palveluntuottajan ilmoitukseen oman **lausuntonsa** ja toimittaa ilmoituksen lausuntoineen ja liitteineen edelleen aluehallintovirastolle. Lausunnosta tulee ilmetä perusteltu arvio siitä, täyttääkö ilmoituksenvarainen palvelutoiminta yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa säädetyt vaatimukset. Aluehallintovirasto tekee päätöksen ilmoituksenvaraisen toiminnan merkitsemisestä Yksityisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien rekisteriin (Valveri) vietäväksi. Rekisteröivä viranomaisena on siis kunkin alueen

aluehallintovirasto. Mikäli kotihoitoon sisältyy myös kotisairaanhoidoa, yrittäjällä tulee olla myös terveydenhuollon lupa.

Palveluntuottajan tulee selkeästi ilmoittaa, koskeeko jätetty ilmoitus tukipalvelujen rekisteröintiä kunnassa, aluehallintovirastolle toimitettavaa ilmoitusta täydennettynä kunnan lausunnolla vai molempia samanaikaisesti.

Ilmoitus toiminnan aloittamisesta ja muutoksesta tehdään lomakkeella:

- **Ilmoitus yksityisten sosiaalipalveluiden tuottamisesta** Lomakkeita saa sähköisesti osoitteesta: <http://www.avi.fi/web/avi/lomakkeet>

Siilinjärvellä ilmoitus liitteineen tulee toimittaa

Postitse:

Siilinjärven kunta / Sosiaali- ja terveystoimet, kirjaamo

PL 5

71801 SIILINJÄRVI

Sähköpostitse:

kirjaamo(at)siilinjarvi.fi

Kuoreen tai sähköpostin otsikkokenttään kirjoitetaan teksti:

”Ilmoituksenvaraiset yksityiset sosiaalipalvelut”

Ilmoitukseen liitettävät liitteet:

Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun asetuksen (1053/2011) 1 §:n mukaisesti toiminnan aloittamisesta tehtyyn ilmoitukseen on liitettävä soveltuvin osin seuraavat liitteet:

1. Ajantasainen kaupparekisteriote tai jäljennös elinkeinoilmoituksesta
2. Jos hakijana on yhtiö, muu yhteisö tai säätiö, jäljennös yhtiöjärjestyksestä yhtiösopimuksesta, yhteisön tai säätiön säännöistä taikka muu vastaava selvitys
3. Toimintasuunnitelma (toiminnan sisältö ja sen suunniteltu laajuus, käytetyt alihankkijat, selvitys asiakaskunnasta, henkilöstösuunnitelma ja -rakenne)
4. Jäljennös palvelujen vastuuhenkilön tutkintotodistuksesta ja selvitys työkokemuksesta (nimikirjan ote tai jäljennös työtodistuksista)
5. Jäljennös henkilötietolain (523/1999) 10 §:n mukaisesta rekisteriselosteesta (saatavissa osoitteessa: tietosuoja.fi)

Toimintayksikköä koskevat liitteet:

6. Toiminnassa käytettävien tilojen pohjapiirustus ja käyttösuunnitelma

7. Pelastuslaissa (379/2011) tarkoitettu pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuus selvitys
8. Pelastusviranomaisen lausunto
9. Terveysturvallisuusviranomaisen lausunto
10. Sen kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tai toimielimen määräämän viranhaltijan lausunto, jossa palveluja annetaan

Mikäli palvelujen tuottajan toimintaan liittyy kunnan alueella työskentely lasten kanssa ilman huoltajan läsnäoloa, toiminnan vastuuhenkilön rikosrekisteriote on esitettävä kunnan edustajalle. Toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen on liitettävä yllä luetelluista liitteistä liitteet, jotka kuvaavat toiminnan muutosta.

Omavalvontasuunnitelma

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista edellyttää, että sosiaalipalvelujen tuottajalla tulee olla omavalvontasuunnitelma. Palvelujen tuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelmaa julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. Omavalvonnalla tarkoitetaan palvelujen tuottajan omatoimista laadun varmistamista siten, että toiminnassa toteutuvat lainsäädännön ja valvontaohjelmien edellyttämät laatuvaatimukset ja suositukset. Omavalvontasuunnitelma kertoo myös sen, miten toimitaan, kun todetaan, että palvelu ei syystä tai toisesta toteudu sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti tai asiakasturvallisuus uhkaa vaarantua. Omavalvonnan tavoitteena on, että palveluntuottaja arvioi koko ajan omaa toimintaansa, kuulee asiakkaita ja omaisia laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä ottaa asiakaspalautteen huomioon toiminnan kehittämisessä. Omavalvonta on palveluntuottajan omaa ennakkovalvontaa. Omavalvontasuunnitelma on laadittava viimeistään puolen vuoden sisällä toiminnan aloittamisesta.

Ilmoitusten käsittely kunnassa

1. Palveluntuottaja toimittaa ilmoituksen liitteineen Siilinjärven kunnalle
2. Yrityksen edustaja kutsutaan tapaamiseen kunnan edustajan / edustajien kanssa
3. Mikäli kyseessä on **kotipalvelujen tukipalvelut** tai näihin rinnastettavat palvelut (esim. ateria-, vaatehuolto-, siivous-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja- ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut), kunnan viranhaltija käy läpi uuden palveluntuottajan ilmoituksen liitteineen ja varmistaa asiakirjojen asianmukaisuuden. Kun viranhaltija toteaa palvelun kunnan valvottavaksi yksityiseksi sosiaalipalveluksi, uusi palveluntuottaja merkitään kunnan ylläpitämään Yksityisten tukipalveluyritysten rekisteriin. Rekisteröinti ilmoitetaan tiedoksi yrittäjälle sähköpostitse sekä kirjeellä.
4. Mikäli kyseessä on **aluehallintoviraston rekisteriin** talletettava ilmoitus, eikä yrityksen palvelujen antamiseen tarvita toimitiloja, tapaamisen jälkeen kunnan edustaja liittää **lausuntonsa** ilmoitukseen ja toimittaa sen edelleen aluehallintovirastolle. **Aluehallintovirasto tekee asiasta päätöksen** ja merkitsee palveluntuottajan tiedot yksityisten palvelujen antajien rekisteriin.

5. Mikäli kyseessä on **aluehallintoviraston rekisteriin talletettava ilmoitus** yrityksestä, jonka palvelujen antamiseen tarvitaan **toimitilat**, kunnan edustaja tekee tiloihin tarkastuksen ja laatii tarkastuskertomuksen, jonka liittää ilmoitukseen ja toimittaa sen edelleen aluehallintovirastolle. Toimitiloihin tehtävän tarkastuksen lisäksi palveluntuottajan on huolehdittava muiden toimitilojen turvallisuuteen ja terveellisyteen liittyvien lausuntojen ja muiden liitteiden toimittamisesta kunnalle. **Aluehallintovirasto tekee asiassa päätöksen** ja merkitsee palveluntuottajan tiedot yksityisten palvelujen antajien rekisteriin.

Arvonlisäverottomuus

Verohallinto on antanut sosiaalipalvelujen arvonlisäverotuksesta ohjeen (604/40/2011), joka on tullut voimaan 1.10.2010.

Ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja lapsiperheiden on mahdollista ostaa sosiaalihuollon palveluja ilman arvonlisäveroa. Kotipalvelut ja niiden tukipalvelut voivat olla arvonlisäverottomia, jos palvelut myydään sosiaalihuollon tarpeessa olevalle henkilölle sosiaalihuoltopalveluna.

Milloin yksityinen palveluntuottaja voi myydä sosiaalipalveluja arvonlisäverottomasti?

Yksityiset palveluntuottajat voivat myydä sosiaalihuoltopalveluja arvonlisäverottomasti vain jos toiminta on sosiaaliviranomaisten valvomaa ja palvelut myydään sosiaalihuollon tarpeessa olevalle henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut esimerkiksi iän tai sairauden vuoksi. Asiakaskohtaista sosiaaliviranomaisen päätöstä ei tarvita, mutta seuraavien edellytysten on täyttyttävä:

1. Palveluntuottaja on rekisteröity yksityisten palvelujen tarjoajien rekisteriin tai hän on tehnyt toiminnastaan ilmoituksen siihen kuntaan, jonka alueella palveluja tuotetaan. Sen kunnan, jonka alueella palveluja tuotetaan, sosiaalihuollosta vastaava toimielin valvoo toimintaa sekä antaa tietoja ilmoituksenantovelvollisuuden täyttämistä.
2. Sosiaalihuolto perustuu joko viranomaisen päätökseen tai palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen kirjalliseen sopimukseen.
3. Palveluntuottajalla on asiakkaan kanssa yhteistyössä tehty palvelu- tai muu vastaava suunnitelma.
4. Palveluntuottajalla on omavalvontasuunnitelma, jonka toteutumista palveluntuottaja seuraa

Lisätietoja:

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110922>

Asetus yksityisistä sosiaalipalveluista <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20111053>

Omavalvonta sosiaalipalveluissa, Valvira <http://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/sosiaalihuollon-valvonta/omavalvonta>

Sosiaalipalvelujen omavalvontasuunnitelma, lomakkeet
<http://www.yrityssuomi.fi/lomake?docid=18852&kieli=fi>

Sosiaalihuoltolaki <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301>

Yksityiset sosiaalipalvelut, Aluehallintovirasto <https://www.avi.fi/web/avi/yksityiset-sosiaalipalvelut/ilmoituksenvarainen-toiminta#.WAcn5GC7pVI>

Yksityisen sosiaalihuollon luvat, Valvira
http://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/yksityisen_sosiaalihuollon_luvat

Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150817>

Sosiaalihuoltopalvelujen arvonlisäveroitus [http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2011/Sosiaalihuoltopalvelujen_arvonlisaverotu\(17776\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/2011/Sosiaalihuoltopalvelujen_arvonlisaverotu(17776))

Kotiin annettavat palvelut, Valvira <http://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/sosiaalihuollon-palvelut/kotiin-annettavat-palvelu>

Sosiaalihuollon säädökset, Valvira <http://www.valvira.fi/sosiaalihuolto>

Ilmoitus yksityisten sosiaalipalvelujen tuottamisesta
http://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/yksityisen_sosiaalihuollon_luvat

Palvelusuunnitelma ja palvelusopimus <http://www.elias.fi/pdf/palvelusopimus.pdf>

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>